

Prze gl ą d a r t y k u ł ó w.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa. (Rozpoczęcie Sejmu postulatowego. — Dalsza podróż po Galicyi JCMości Arcyksięcia Franciszka Karola.) — *Zagraniczne:* Hiszpanija: Znaczne korzyści krystynistów. — Anglija: Zamknięcie parlamentu mową z tronu. — Niektóre zmiany w ministeryjum. — Francyja: Kolumna lipcowa. — Przyjęcie w Bordeaux jenerala Bertrand. — Śmierć Lafonta. — Turcyja: Odwołanie wiadomości żądania zwrotu floty tureckiej. — Serbija. — *Nowiny Lwowskie.* — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Tarnopol. — Peszt. — Gdańsk.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Dnia 10. b. m. rozpoczął się tutaj rozpisanym dla Królestw Galicyi i Lodomeryi Sejm postulatowy, pod najwyższym kierunkiem JKMości najdostojniejszego Arcyksięcia Ferdynanda Austryjacko-Esteńskiego, cywilnego i wojennego Gubernatora jenerałnego.

Około godziny 10. przed południem zgromadziły się Stany do umyślnie na tę uroczystość przyrządzonej sali biblioteki uniwersytetu. Po godzinie 10. nastąpił uroczysty wjazd c. k. Komisarzy, a zwłaszcza JKMości najdostojniejszego Arcyksięcia jako głównego Komisarza, i JW. Alfreda hrabi Potockiego c. k. podkomorzego i najwyższego marszałka, oraz JW. Wincenciego Skrzyńskiego miecznika Królestw Galicyi i Lodomeryi, jako przydanych przez JKMosć najlaskawiej mianowanych Komisarzy.

Gdy JKMosć, przy wstępie do sali od licznie zgromadzonych członków stanowych z najgłębszym uszanowaniem przyjęty, usiadł obok tronu, wizerunkiem JKMości naszego najlaskawszego Cesarza i Pana przyzodobionego, a tuż przy Jego boku dwaj drudzy JJWW. Komisarze miejsce zajęli, nastąpiło odczytanie najwyższego na Sejm powołującego pisma, poczem JKMosć w poruszającej mowie zwracał uwagę Stanów na ważność spraw, na niniejszym Sejmie toczyć się mających, wystawiając zarazem widoczną przy każdej sposobności ojcowską pieczołowitość najwyższego rządu JKMości, o pomyślność i dobro kraju. Następnie w niemieckim i polskim języku odczytano najwyższe postulata, a w końcu JW. JMs. Arcybiskup-Prymas w mowie polskiej wynurzył uczucia najszczerzej wierności i przychylności do uświęconej osoby Naj. Cesarza Jmei, a JKMosć Sejm za zagajony ogłosił.

Odjazd c. k. Komisarzy nastąpił z temi samemi uroczystościami.

Przed pomieszkaniem JKMości stała jedna kompanija grenadyjerów, a druga przed gmachem biblioteki uniwersytetu.

Batalijon c. k. pułku piechoty barona Mariassy rozstawiony był na rynku w paradyzie, a batalijon milicyi miejskiej formował szpaler wzdłuż całej ulicy Krakowskiej.

W południe był u JKMości wielki obiad, na którym wnoszono toasty za pomyślność JKMości i najjaśniejszego cesarskiego domu, a po południu odbyła się wielka prezentacyja.

Podług nadeszłych wiadomości o dalszej podróży JKMości najdostojniejszego Arcyksięcia Franciszka Karola, Tenże dnia 4. września opuścił miasto Żywiec, i przybył o godzinie siódmej wieczorem w najpożądańszém zdrowiu do obwodowego miasta Nowego-Sącza. Zaraz po przybyciu Swojem raczył JKMosć przyjmować uszanowanie od c. k. wojska, przełożonych władz miejscowych i wielu obywateli, tudzież od deputacyi dóbr skarbowych i tamecznego kolegium jezuickiego.

Wieczorem oświetlono rzesisto miasto. Na rynku jaśniała przezroczyta piramida, która pomimo wielkiej ulewy przez całą noc spaniale była oświetloną.

Dnia 5go września JKMosć puścił się w dalszą podróż do Sanbka. Nieustający deszcz, który po drodze dostojnego Gościa pozbawił rozkoszy widzenia pięknych okolic tegoż obwodu, groził położeniem znacznych przeszkód dalszej podróży. Jakoż w samej rzeczy, w okolicy Bicza przez wezbranie Ropy zatamowana była na czas niejaki przeprawa. Jednakże przez należycie kierowaną i połączoną czynność więcej niż stu ludzi,

powiodło się popsuty gościniec znowu do jazdy przysposobić. JCMość raczył spaniałomyślnie obdarzyć robotników, którzy spustoszeniem groźnego żywiołu tamę położyli. Przybywszy do Rymanova JCMość dał nowy dowód wrodzonej sobie spaniałomyślności, obdarowawszy sownie tamecznych pożarem unieszczęśliwionych mieszkańców.

Ku wieczorowi zjechał JCMość do obwodowego miasta Sanka, poczem zaraz uszanowanie od miejscowych władz przyjmować raczył. Powszeczeńne oświetlenie miasta poświadczało o radości tamtejszych mieszkańców, z powodu przybycia dostojnego Gościa. Dnia 6. września przeprowadził się JCMość przez rzekę San do blisko położonych Olchowiec, zwidził tamże ogiery cesarskie, poczem puścił się w podróż do Starogo Miasta, gdzie oglądał wojskowy instytut wychowania, i przybywszy wieczorem do Sambora, przyjmował tamże od władz miejscowych i obywateli z pobliskich okolic uszanowanie. Do uświetnienia tej chwili przyczyniła się także obecność JKMości najdostojniejszego Arcyksięcia, jeneralnego Gubernatora Galicyi, tudzież obecność Arcyksięcia Ferdynanda Modenckiego, Jego dostojnego synowca. I w tém miejscu mieszkańcy miasta przyłożyli wszelkiej usilności, jaka tylko dla okazania serdecznej radości z powodu przybycia tak dostojnych osób posłużyć mogła.

Dnia 4. września JCMość w towarzystwie J.R. Mości puścił się w dalszą podróż do Drohobycz, gdzie zwidziwszy żupy solne i zakład pociągów wojskowych, udał się w drogę do Stryja. W tém obwodowym mieście JCMość pomimo mocnej ulęwy zwidził baraki wojskowe i po skończonym obiedzie rozłączył się z JKMością najdostojniejszym Arcyksięciem jeneralnym Gubernatorem i Jego synowcem. Ku wieczorowi zjechał dostojny Gość do Bolechowa, gdzie dla uświetnienia tej chwili żupy solne spaniale oświetlonemi były.

Dnia 8. września JCMość po wysłuchaniu mszy świętej w kościele parafijalnym w Bolechowie, udał się w podróż do Stanisławowa. Po drodze JCMość zaszczylił żupy solne w Dolinie Św. obecnością i o godzinie 3ciej po południu przybył do Stanisławowa. W tém obwodowym mieście raczył JCMość przyjmować uszanowanie od c. k. władz wojskowych i cywilnych, tudzież od duchowieństwa i z pobliskich okolic zgromadzonych obywateli, a po skończonym obiedzie zwidził szpital wojskowy tudzież budowę nowego obwodowego szpitalu, który spaniałomyślnie datkiem Swym wesprzeć raczył.

Pod wieczór było całe miasto rzesisto oświetlone, przyczem najszczególniej ratusz i pomnik w Bogu spoczywającego Cesarza Frańciszka, zwracały na siebie uwagę licznie zgromadzonego ludu. Przed tym pomnikiem i przed pomieszkaniem JCMości, młodzież szkolna »hymn ludu« odśpiewała.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Moniteur z dnia 29. sierpnia zawiera następujące dwie telegraficzne depesze: 1) »Bajonna, dnia 27. wieczorem. Durango i połowa Biskai znajdują się w mocy krystynistów; Espartero jest w Durango. Don Carlos i Maroto z dwudziestu pięciu batalijonami zajęli stanowiska od Rampozaru do Elguety, przerywając linię z Bergary do El-Orrio.« — 2) »Bajonna, dnia 28. sierpnia. Don Carlos odprawił dnia 26. w Villarealu wielką radę wojenną, dla naradzenia się nad zachodzącymi okolicznościami. — Espartero opanował dnia 22go linię z Witoryi do Durango, gdzie stanowisko zajął; jeneral Castaneda opanował znowu linię z Sadupe do Arakaldo, tak, iż z Esparterem wszedł w związek. — Działa i warownie, jakie karliści na tej linii mieli, są w mocy krystynistów.«

Wielka Brytania i Irlandyja.

Według wiadomości z Londynu pod dniem 27. sierpnia, posiedzenia parlamentu zostały w dniu tym zamknięte osobiście przez Królową Jéjmość, następującą mową z tronu: »Moi Lordowie i Mości Panowie! Gdy sprawy państwa ukończonemi zostały, należy Mi teraz wykonać przyjemny obowiązek uwolnienia Wpańów od ich długiej i mozolnej obecności w parlamencie. — Cieszę się, że za pośrednictwem pięciu mocarstw zawarty traktat ostateczny między Holandją a Belgiją, załatwił nieporozumienia między temi obu krajami, i uchronił pokój Europy od niebezpieczeństw, na jakie był tak długo wystawiony. — Ta sama zgodność, która tę zawikłaną sprawę do spokojnego rozwiązania doprowadziła, zachodzi także pod względem spraw Wschodu. Pięć mocarstw również postanowiło utrzymać niepodległość i całość Państwa Otomańskiego, i mam ufność, że zgoda ta zabezpieczy spokojne załatwienie przedmiotów, będących z największym interesem dla całej Europy. — Najszczerzą sprawiło Mi radość, że bylam wstanie przyczynić się do przyprowadzenia do skutku pojednania między Francją a Meksykiem. Zawsze będąc pamiętną o tém, by poddanym Moim blo-

gosławieństwa pokoju zapewnić; sprawia Mi to wielkie zadowolenie, gdy znajduję sposobność usuwania nieporozumień, między innemi mocarstwami zachodzących. — Zawarłam nie dawno z Królem Francuzów konwencyę, przeznaczoną zagodzić nieporozumienia, zaszłe w latach ostatnich między rybakami Wielkiej Brytanii a Francyi. Konwencyja ta utwierdzi zgodę między obu krajami, tak dla nich obu korzystną, a tak dogodną dla powszechnych interesów Europy. — Wyrwale popierać będę układy, które zawarłam, celem połączenia wszystkich mocarstw chrześcijaństwa w powszechny związek, pod względem uchylenia handlu niewolnikami, i mam ufność, że przy pomocy nieba usiłowania moje w tak sprawiedliwej sprawie dobrym skutkiem uwieńczonymi zostaną. — Ubolewam, że nieporozumienia, które doprowadziły do odwołania ministra Mojego z dworu teherańskiego, nie są dotąd od rządu perskiego w sposób zadowalający usunięte. — Dla wypełnienia zobowiązań, które Wpanom przy otwarciu tego rocznych posiedzeń zapowiedzianemi były, gubernator Indyjów w przeprawił armiję przez rzekę Indus, i cieszy Mnie to bardzo, że jestem w stanie zawiadomić Wpanów, iż armija ta przy posuwaniu się swoim żadnego dotąd nie doznała oporu, i że jest wszelki powód do mienia ufności, iż ważne cele, dla których te operacje wojenne przedsięwzięto, w końcu osiągniętemi będą. — Z wielką pochwałą uważałam bacność, jaką Wpanowie poświęcaliście sprawom wewnętrznym. Zgadza się zupełnie ze środkami, jakich użyliście, ku utrzymaniu porządku, utłumieniu wykroczeń i ku lepszemu administrowaniu sprawiedliwości w stolicy; udzieliłam jak najchętniej przyzwolenia Mojego bilom, jakie Mnie Wpanowie przedłożyliście, dla zaprowadzenia skuteczniejszej władzy policyjnej w onych miastach, które tego szczególnie potrzebują, i dla osiągnięcia ważnego celu powszechnego rozszerzenia i umocnienia władzy cywilnej w całym kraju.

»Mości Panowie izby niższej! Dziękuję Wpanom za gorliwość i gotowość, z jakimi głosowaliście na środki, dla opędzenia potrzeb roku. Z radością dałam przyzwolenie Moje pomniejszeniu opłaty pocztowej. Spodziewam się, że wydany w tym względzie akt posłuży handlowi ku pomocy i zachęceniu, a ulżewając związkom i korespondencyi, zjedna towarzyskiemu życiu znaczną korzyść i ulepszenie. Nakazałam, ażeby uprzednie kroki przedsięwziętemi zostały, dla wprowadzenia w działalność zamiaru parlamentu, skoro pokończonemi będą potrzebne w tym wzglęzie badania i urzędze-

nia. — Korzystne warunki, pod któremi znaczną ilość długu, mogącego być wypowiedzianym, w dług stały przemieniono, są pocieszającym dowodem zaufania, pokładanego w kredycie i źródłach pomocy kraju, jakoteż stałego postanowienia Wpanów, utrzymania nietykalnie wierności i wiary w narodzie.»

»Moi Lordowie i Mości Panowie! Z wielkim żalem widziałam się zmuszoną do zastosowania ustawy przeciw tym, którzy nie taili dłużej zamiaru swojego opierania się przemocą prawnym władzom, i obalenia instytucyj. — Uroczyste postępowanie sądów i niełękliwe wykonywanie ustaw ze strony tych wszystkich, których to jest powinnością, utłumiły pierwsze zamachy nieposłuszeństwa; i polegam nadal z zupełnym zaufaniem na prawnym sposobie myślenia Mojego ludu i na tegoż przywiązaniu do konstytucyi, celem utrzymania ustaw i porządku, potrzebnych równie dla obrony ubogich, jak i dla pomyślności majątniejszych stanów narodu.»

Londyńska »Gazeta dworu« z d. 27go sierpnia donosi o wyniesieniu byłego kancleżą izby skarbowej, pana Spring-Rice, na godność para, z tytułem barona Monteagle, z Brandonu, w hrabstwie Sligo, i o mianowaniu p. F. T. Baringa kancleżem izby skarbowej. — Inne także zmiany ministeryjalne zaszły przed końcem posiedzeń parlamentu. I tak p. Ryszard Lalor Sheil mianowanym został wice-prezydentem bióra handlowego; pana Poulett-Thompson, dotychczasowego prezydenta bióra handlowego, obrano gubernatorem jeneralnym Kanady; na jego miejsce przychodzi p. Labouchere, dotychczasowy podsekretarz Stanu w wydziale osad, a p. Vernon Smith miejsce tego ostatniego obejmuje.

Zawarta między Angliją a Francją konwencyja o rybołówstwie, wyznacza najprzód granice dla połowu ostryg między Jersey a wybrzeżem francuzkiem; dalej zastrzega, że poddani obu krajów, mają mieć o trzy mile od brzegu, licząc przy niskim stanie wody, wyłączne prawo rybołówstwa, Anglicy na angielskiem, Francuzi na francuzkiem wybrzeżu, wzdłuż całej rozciągłości brzegów obu krajów. Drugi artykuł postanawia, że we dwa miesiące po ratyfikacyi tego traktatu mają być komisarze mianowani, by zregulować stosunki rybaków stron obu względem siebie, po drugiej stronie trzech mil na wybrzeżu.

Francyja.

Hrabia Sebastiani, ambasador na dworze londyńskim, wraca z Paryża do Londynu.

D. 27. sierpnia w obec ministra robót publicz-

nych postawiono kapitel z brązu na kolumnie lipcowej, na placu bastyli. Skończona już teraz kolumna ta wznosi się na 150 stóp nad poziom i ma 11 stóp w przecięciu. U podnóża kolumny widać po jednej stronie lwa, po trzech drugich napisy: 27. 28. i 29. lipca, a na każdym rogu koguta Gallów. Na kolumnie stanie jeszcze jenijusz wolności, z brązu, 12 stóp wysoki, i Francya z rozpostartemi skrzydłami unosząca się w powietrze, w jednej ręce rozerwane kajdany a w drugiej pochodnię trzymając. W sklepionych pod kolumną spoczywać mają zwłoki bohaterów lipca.

Jenerał Bertrand, ostatni przyjaciel i towarzysz losu Napoleona, świetnie witany był przy wylądowaniu w Bordeaux. Kilka tysięcy ludzi przyjmowało go z okrzykami radości; wyprężono konie i lud ciągnął jenerała aż do jego pomieszkania. Jeden z obywateli zdjął trójkolorową chorągiew, która przed domem jego powiewała i podał ją jenerałowi. Ten przybywszy do hotelu wysadzony był z powozu i zanieiony do swych pokoi, wraz z owym mnóstwem wieńców z kwiatów, które mu do powozu nawrzucono. Chorągiew zatknięto na balkonie i z tamtąd jenerał Bertrand ludowi podziękował. Wieczorem śpiewano pod jego oknami pieśni Berangera.

Smierć gwałtowna wydarła właśnie światu muzykałnemu wiolinistę Lafont'a. Sławny wirtuoz ten odbywał wraz z fortepianistą Herz'em podróż artystowską po południowej Francji. Udając się z Bagnères do Bajonny d. 23go sierpnia, w drodze z tego pierwszego miasta do Tarbes wywrócił się powóz przy skręceniu na gościniec poboczny; Lafont zabił się na miejscu; Herz szczęśliwszy niż jego towarzysz podróży, potłukł się tylko. Będąc w rozpacz z powodu nieszczęścia, którego był świadkiem, zaniechał dalszej podróży artystowskiej i wraca do Paryża, gdzie jest niezwłocznie spodziewany.

Na posiedzeniu akademii umiejętności d. 26. sierpnia, p. Arago wspominał raz jeszcze o *Daguerrotypie*. Oświadczył, że to jest wielkim błędem, jeżeli kto mniema, że Daguerrotypy są trudne do wykonania z powodu zakłócanego postępowania i wążności tła. Jako powłokę, która starci się obrazu przeszkadza, wymienia *dextryn* w pięciu częściach wody rozpuszczonej i ciepło po płycie polany. Żywość obrazu osłabia się wprawdzie tą powłoką, różnica jednak nie jest większa, jak między pierwszymi kilkudziesiąt a następnymi odciskami miedziorytów. Powleczona tym sposobem płyta może być do odrytowania przyrządzoną.

Turcyja.

Moniteur z d. 28. sierpnia donosi: »Wiadomo, że ambasadorowie pięciu mocarstw podali Porcie d. 23go ułożoną za wspólnym porozumieniem notę, dla wezwania jej, by wstrzymała się od wszelkiego bez ich pośrednictwa załatwienia sprawy z Mehmedem Alim. Porta przyjęła to pośrednictwo. — Ambasadorowie zawiadomili konsulów dworów swoich w Alexandryi o tym u Wysokiej Porty uczynionym kroku, wezwawszy ich zarazem, by donieśli o tém Mehmedowi Alemu, a kapitan Anselme, adjutant admirała Roussin, wiozący ich depesze, posłanym został tym końcem do Alexandryi na tureckim statku parowym. Towarzyszył mu sekretarz Porty, kapitan Mehmeda Alego w Konstantynopolu, z listem od Wielkiego Wezyra, który ze swojej także strony zawiadomił Baszę o rzeczonym kroku pięciu ambasadorów, i o przyjęciu ze strony Porty ich pośrednictwa. — Kapitan Anselme przybył do Alexandryi d. 5go sierpnia. Konsulowie pięciu mocarstw zaraz po jego przybyciu udali się do Wice-Króla i wywiązali się z danych im rozkazów, zawiadamiając Mehmeda Alego, że dwory ich ofiarowały pośrednictwo swoje dla zagodzenia nieporozumień, zachodzących między nim a Portą, i że taż to ich pośrednictwo przyjęła. — Mehmed Ali powtórnie zaręczając, że niczego sobie tak bardzo nie życzy, jak pomyślności, sławy i całości Państwa Otomańskiego, ubolewał przytém, że uczynionych przez niego propozycyji nie przyjęto, ponawiając oświadczenie swoje, że od nich odstąpić nie może. Dodał, że nic mu nie pozostaje, jak oczekiwać, jakie propozycyje wielkie mocarstwa uczynić mu za potrzebne uważać będą. — Co się dotyczć eskadry otomańskiej, o tej na rzeczony naradzie mowy nie było, także w nocie ambasadorów do konsulów ich dworów nie było o tém żadnej wzmianki. Jednakże wprzód i to po kilkakrotnie, konsulowie starali się naprzódno zwrot jej uzyskać. — Kapitan Cailler pisze z obozu pod Maraszem d. 19go lipca, że wiadomość o śmierci Sultana Mahmuda i o wstąpieniu na tron jego syna Abdül Medszyda, urzędowanie dniem wprzód nadeszła do Ibrahima Baszy, który natychmiast kazał dać sto razy ognia z dział i miliony wystrzałów z broni ręcznej, obchodząc uroczystie ten ważny wypadek. — Zdaje się być rzeczą pewną, że Hafiz Basza w 10 do 12,000 ludzi w Melaty przebywa. — W położeniu armii Ibrahima, tak jak dawniej donosiliśmy, nic się nie zmieniło, i o żadnym posuwaniu się naprzód nic nie słychać.«

Tenże dziennik z d. 29go sierpnia pisze dodatkowo do powyższych wiadomości: »W donie-

sieniach udzielonych dnia wczorajszego z Konstantynopola i Alexandryi jasno wyłożono cel posłannictwa kapitana Anselme. Oficer ten był li oddawcą depezy pięciu ambasadorów konsulom ich dworów w Alexandryi, z poleceniem, by ciż zawiadomili Wice-Króla, iż Porta pośrednictwo przyjęła. Niektóre dzienniki przy sposobności tej zapytały się, dla czego w umieszczonej w *Monitorze* pod dniem 25. sierpnia depezy telegraficznej powiedzianem było, że kapitan Anselme posłany był do Alexandryi, dla wezwania Mehmeda Alego imieniem pięciu mocarstw, by Sultanowi flotę powrócił. Wyjaśnienie wypadku tego jest nader pojedyncze. Rząd wiadomość tę zaraz po przybyciu statku pocztowego otrzymał od ajenta marynarki w Marsylii, który pospieszył udzielić jej tak, jak się do niego dostała. Później pokazało się, że nie była prawdziwą; atoli okoliczność ta, że rząd ze swojej strony pospieszył udzielić jej publiczności, dowodzi jedynie przeciw codziennym twierdzeniom wielu dzienników, iż on wszelkie wiadomości, jakie ze Wschodu otrzymuje, zaraz w chwili dostania onych do wiedzy publicznej podaje.

Serbija.

Z nad granicy Serbii d. 17. sierpnia: Wysłana do Wołoszczyzny deputacja, celem wprowadzenia księcia Michała do Bukarestu, nie mogła dotychczas na księcia ojcu jego, wymóżyć, aby młodemu Michałowi odjechać pozwolił. Książę Ghyka na Wołoszczyźnie radził staremu Miłoszowi, żeby rzecz całą rychło załatwił.
(Gaz. Poz.)

NOWINY LWOWSKIE.

Dnia 10. b. m. zagajono Sejm tegoroczny. Odwołujemy się z tego powodu do umieszczonego powyżej artykułu w »Gazecie« naszej. Zgromadzenie składało się przeszło z osmiudziesiąt członków, którzy na ten uroczysty akt do stolicy zjechali. C. k. komisarze w powozach swoich zwracali najszczególniej na siebie uwagę licznie zgromadzonego ludu, który zapełniał wszystkie ulice i publiczne place, przez które cały orszak przejeżdżał. Najprzód jechali dwaj sekretarze sejmowi w nadwornój karęcie z najwyższemi postulatami, leżącemi na aksamitnych wozgłowiach, za nimi postępował oddział konnicy, potem sześciokonny powóz, w którym się obadwaj komisarze sejmowi, hrabia Alfred Potocki i p. Wincenty Skrzyński, znajdowali; za tymiż podobnie sześciokonny powóz, w którym się Jego Król. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę

jako główny komisarz z swoim najwyższym oficerem hrabią Desfours znajdował; jadąc po nich konnica i obadwaj służbowi szambelanowie zamykali orszak w dwukonnym powozie. Zwracała także uwagę sześciokonna karéta, w której z wszelką okazałością jechał JW. JX. Arcybiiskup - Prymas. — Jak słyszymy, układy o pomieszkaniu Gubernatora galicyjskiego w teraźniejszym gmachu generalnej komendy, miały już przyjść do skutku. Miasto Lwów, do którego ten gmach należy, oświadczyło się, iż go nowem zabudowaniem rozprzestrzeni i niejaką część ogrodu od pana Majera zakupi. Najpiękniejsza część miasta bardzo by przez to na przyjemności zyskała. — Dnia 26., jak słychać, dany będzie w teatrze przez towarzystwo muzyczne wielki koncert. Usłyszymy tam dwie uwertury: z Westalki Spontyniego, i z Wilhelma Tella Rossyniego, następnie aryję z opery: *Grymaldy*, śpiewaną przez pannę Caspari, koncert pana Maurer na czworo skrzypców, wykonany przez pp. Wrechę, Brocha, Kramkowskiego i Jachimowskiego, koncert pana Herz na fortepian, grany przez pannę Kellermann, nakoniec aryję z opery: *Belizaryusz*, śpiewaną przez panią baronową Bareo. Już naprzód cieszymy się przyjemnością, którą z tego powodu mieć będziemy.
Y***

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencji prywatnej.)

Tarnopol d. 6. września 1839. Lubo już z wiosny o tegoroczne urodzaje obawiano się, szło wszakże tylko o oziminy, a właściwie o żyto; — co do pszenicy, to mniej było powodu troszczenia się. Przepadłe w wielu miejscach żyto pozasięwano jęczmieniem, w nadziei, że jęczmień utratę żyta wynagrodzi. Atoli ciągnęła spienka szaszkodziła wszelkiemu zbożu tak dalece, że nieurodzaj przewyższył wszelką obawę. — Żyta zebrano w wielu miejscach tak mało, że właściciele na wysiew kupować muszą; okoliczność ta, równie jak i to, że temi dniami porobili tu znaczne kupna liweranci lwowscy dla wojska na chleb, podniosła cenę korca żyta aż do 10 zr. w. w. Pszenica nie tyle wprawdzie jak żyto chybiła, atoli w tych dniach przy znacznym jej potrzebowaniu na nadchodzące święta żydowskie, placono korzec po 11 zr. 30 kr. do 12 zr. w. w. — Jęczmień, którego zbiór nie odpowiedział oczekiwaniom, także i hreczka późniejsza dość dobra, wcześniejsza zaś przez spiekę spalona, stoja na 4 zr. 30 kr. do 4 zr.

45 kr. w. w. — Owies tegoroczny jest lekki i jak mówią głuchy; płacą go po 2 zr. 30 kr. do 3 zr. za korzec.

Nie tylko sam nieurodzaj, ale brak dostawy dla nieukończonych robót w polu, przyczynia się zapewne do dzisiejszych cen wyższych. Dla tegoto dziś trudno jeszcze wyrzec na przyszłość, idzie bowiem także i to, czy pokup ograniczy się tylko na potrzebę miejscową (wprawdzie coraz bardziej wzmagającą się), czyli też i na pobliżkie cyrkuły.

Nawet i co do ziemniaków nadzieja nie zdaje się ziszczać; ma ich być wiele lecz za to są małe. — Mówią o podniesieniu się ceny wódki, lecz dotąd nie słychać o żadnej ugodzie; każdy oczekuje czasu bardziej stanowczego.

Peszta d. 30. sierpnia 1839. Jarmark na Ścięcie Ś. Jana, który się już ukończył, był co się tyczy handlu hurtowego i drobnego towarów rękodzielniczych, dość dobry. Przedaż zaś produktów krajowych nie poszła dla sprzedających ze wszystkiemi pomyslnie. — Wełnę we wszystkich gatunkach musiano po zniżonych sprzedać cenach, lubo nie tak dalece, jak sobie kupcy życzyli. Cienką uszlachetnioną wełnę jednej strzyży płacono w stosunku jakości o 5 do 10 zr. m. k. na cetnarze niżej; wełna dwojój strzyży utrzymała się przy swojej cenie; wełna banacka *zakel* i *cygarra* była także o 2 do 3 zr. m. k. na cetnarze tańsza niż w przeszłym roku. Ogółem przedano 30 do 40,000 cetnarów wełny wszelkiego gatunku; — atoli przedaź trwa jeszcze ciągle. — Na dębiankach ustąpili sprzedający z przesadzonych cen. — Przedaż potażu, oleju rzepakowego, wódki i wajsztynu szła tak samo jak i w pierwszym tygodniu; pierwsze dwa artykuły nie sporo, ostatnie zaś dwa bardzo poszukiwane. — Na szmaty nieznaczny pokup. — Wina prostego brakło nam dowozów i kupowano je chętnie wiadro po 3 zr. 46 kr. do 4 zr. m. k.; kilku kupców musiało aż w okolice jeździć, aby się w miarę potrzeby w nie zaopatrzyć. — Śliwki suszone poszły w górę; i z śliwownic także lępiej poszło. — Jarzyny strączkowe, jak n. p. fasola, groch i t. d. podrożały bardzo. — Podajemy tu ceny niektórych artykułów w momencie konwencyjonalnej:

	zr. kr.	zr. kr.
Wódki: żytniej . . . wiadro	6 —	do 6 45
» lagrowej i z wytłoczyn	8 24 —	9 —
» śliwownicy banackiej .	8 —	10 —
» » syrmijkiej .	10 30 —	12 —

	zr. kr.	zr. kr.
Spirytusu: aż do 35° we wiadrze 1 stopień . . .	— 21 —	— 23
Oleju: rzepakowego rafinowanego . . . cetnar	14 —	— 15 30
» lnianego	15 30 —	17 —
Wetny: jednej strzyży bardzo cienkiej cetnar	135 do	138
» » » cienkiej . . .	100 —	117
» » » średnio-cienk.	60 —	96
» » » pospolitej . . .	48 —	58
» dwojój strzyży zimowej cienkiej	65 —	69
» » » średnio-cienk.	50 —	64
» » » pospolitej . . .	38 —	47
» letniej cienkiej	54 —	62
» » » średnio-cienkiej . . .	48 —	52
» » » pospolitej	40 —	44
» <i>Cygarry</i> banackiej w rękach praněj	38 —	45
» » » pławionej	32 —	38
» <i>Zakiel</i> w rękach praněj .	26 —	29
» » » pławionej	23 —	28

(Pester Handlungs-Zeitung.)

Gdańsk d. 31. sierpnia 1839. W pierwszych dwóch dniach tego tygodnia mieliśmy na naszym targu dość żywy obrót zboża, a to w skutek doniesień z Anglii o podniesionych tamże cenach przez niepogody; atoli chęć do kupna ustalała za zajaśnieniem pogody, a gdy przy tém najnowsza poczta z Anglii przywiozła wiadomość o spadnięciu cen, na targu naszym ostatnimi dniami mało było pokupu. Ceny były następujące: łaszt pszenicy polskiej 131 do 132 funtowej 510 do 580 zł. pr.; pstrěj 130 do 131 funt. 470 do 520 zł. pr.; świeżej pstrěj 126 funtowej 430 zł. pr.; żyta 123 do 124 funtowego 185 zł. pr.; 121 funt. 180 zł. pr., 119 funt. 175 zł. pr.; jęczmienia 103 funt. 140 zł. pr.; grochu 180 zł. pr. — Spirytusu ziemniakowego 80 pCtu Tralesa trzymającego *ohm* po 16 do 16½ tal. pr., tutejszego żytniego 83 pCtu Tral. *ohm* po 21 do 22 talarów prus. *(Preuss. Handl. Zeit.)*

TEATR POLSKI.

Jutro: *Jaki mąż lepszy, ładny czy brzydki?* komedvja w 1 akcie. — Poprzedzi: *Kwakier i tancerka*, komedvja w 1 akcie. — Na zakończenie widowiska jpanna Zamecka tańczyć będzie Mazurka (z muzyką jp. Damsgeo).